

II. Uluslararası Kadın ve Hukuk Sempozyumu, Ankara Mart 2019

Aile ve İş Yaşamının Uzlaştırılmasında Farklı Yaklaşımlar: Eşitlik, Farklılık ve Dönüşüm

Doktoralı Öğretim Üyesi Ahu SUMBAS
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, İİBF, Hacettepe Üniversitesi, Ankara/Türkiye
E-mail: ahusumbas@yahoo.com

Aile-iş yaşamının uzlaştırılması anlayışı, prensipte çalışan kadın ve erkeklerin aile/ev içi sorumluluklarıyla iş yaşamının yükünü dengelemeyi amaçlamaktadır. Ancak bu düzenlemelerin tarihsel ve toplumsal olarak gelişimine bakıldığında, özünde çalışan kadınları hedefleyen bir toplumsal cinsiyet politika düzenlemesi olduğu görülmektedir. Nitekim, aile ve iş yaşamının dengelenmesine olan ihtiyaç, özellikle 20. yüzyılda Batılı ülkeler başta olmak üzere kadınların ekonomik hayata dahil olması ve üretim sürecinde kadın istihdamının desteklenmesi gerektiği düşüncesinin bir sonucu olarak gelişmiştir. İş-yaşam dengesine yönelik düzenlemeler, tam zamanlı ve esnek çalışma modellerinden, doğum-ebeveynlik izinleri ve çocuk bakım hizmetlerine kadar geniş bir alanı içine alabilmektedir.

Bir ülkedeki hakim refah rejimi modeli ve yasa koyucu iradenin toplumsal cinsiyet eşitlik yaklaşımı, bu konudaki yasal düzenlemelerin dilini, politika tercihini, hedef kitlesini/cinsiyetini ve dolayısıyla toplumsal cinsiyet eşitliği açısından kısa ve uzun vadeli sonuçlarını etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de aile-iş yaşamını dengelemeyi amaçlayan çocuk bakımına dair yasal düzenlemeleri, toplumsal cinsiyet eşitlik politikalarına farklı yaklaşımlar çerçevesinde değerlendirmektir. Bu bağlamda, Türkiye’deki yasal düzenlemeler, toplumsal cinsiyet eşitlik politikalarının biçimini belirleyen eşitlik, farklılık ve dönüşüm argümanları temelinde tartışılacaktır.

Different Approaches on the Reconciliation of Family and Work Life: Equality, Difference and Transformation

The reconciliation of family and work life aims to balance the work and family/private responsibilities of both working men and women in principle. However, due to the historical and social developments, it is evident that the regulations concerning the reconciliation of family and work life inherently target women, and therefore they can be regarded as a part of gender equality policies. Indeed, the need for balance between family and work life has emerged as a result of the economic and social transformation in the Western states in the 20th century depending on the involvement of women into labor market. The idea behind the reconciliation policies was to support women’s employment in the labor market. The regulations addressing the balance between family and work involves different types of working models and rights such as full-time and flexible working types, maternity and parental leave as well as child caring services.

The existing welfare regime of a state and the gender equality stance of law-maker influences the discourse of the legal regulations, the selection of the policies, the target group of the laws/policies and thereby short and long term gendered outcomes of the regulations concerning the reconciliation of family and work life. The aim of this study is to scrutinize the legal regulations of work and family balance regarding the childcare in Turkey within the frame of the different visions of gender equality policies. In that regard, the legal regulations will be evaluated in respect to the arguments of equality, difference and transformation which provide different paths in the adoption of gender equality policies.